

El miracle diari d' "Egunero"

El 20 de febrer la Guàrdia Civil tancava, a instàncies del jutge de l'Audiència Nacional Juan del Olmo, quatre de les cinc redaccions del diari 'Egunkaria'. El mateix dia del tancament, però, els treballadors van trobar nova capçalera i redacció provisional a la seu del diari local 'Tolosaldean Egunero'. L'endemà, sortien 50.000 exemplars del nou diari, 'Egunero', que es van exhaurir a primera hora del matí.

Des del mateix dia del tancament d'*Egunkaria*, els treballadors d'aquest rotatiu s'han lliurat a una cursa diària per no faltar a la seva cita amb els lectors. Una onada de solidaritat i, sobretot, la tossuderia de la plantilla d'aquest diari –l'únic de tot Euskal Herria escrit íntegrament en basc– ha fet possible que arribi als quioscos un nou diari, l'*Egunero* ("Cada dia"), també monolingüe. La seva existència, per sobre de tots els obstacles, és un miracle i alhora un repte.

Les planes d'*Egunero* són el testimoni que demostra que la justícia espanyola pot tancar un diari, però no fer-lo callar.

El fet d'anar cada matí al quiosc i pagar 80 cèntims per l'*Egunero* s'ha convertit en un ritual obligat per a milers de bascos. És un gest solidari per protestar contra el tancament de l'únic diari escrit íntegrament en basc. Però, darrere de les setze pàgines en blanc i negre de l'*Egunero*, hi ha la història dels cent cinquanta treballadors d'*Egunkaria* que s'han quedat al carrer, en "aturada tècnica", com diuen ells.

Les redaccions d'Andoian, Bilbao, Vitòria i Pamplona, tancades, i els comptes bancaris, intervinguts, sota l'acusació de ser un mitjà de comunicació impulsat per i al servei d'ETA, resumeixen la situació que té al davant una plantilla que veu el futur amb incertesa.

Però no s'han quedat de braços plegats. "Els treballadors han donat una resposta impressionant, sempre hem dit que el tresor més preuat és la nostra plantilla", reconeix el sotsdirector d'*Egunkaria*, Xabier Lekuona. Quan els cotxes de la Guàrdia Civil desembarquen a les oficines centrals a Andoain la

matinada del 20 de febrer, en veure la magnitud de l'operació i fins i tot abans de ser comunicat el tancament, els treballadors, espontàniament, van decidir que l'endemà, malgrat tot, el seu producte havia de sortir al carrer.

Van fer un balanç ràpid de la situació i, de les poques coses que tenien a favor, van comprovar que disposaven de les oficines que el diari té a Baiona, perquè l'ordre de l'Audiència Nacional no afecta el País Basc francès. I la qüestió més important: *Egunkaria* no té rotativa pròpia, s'imprimia a Pamplona, a les instal·lacions del *Diario de Noticias*, amb el qual té un conveni de col·laboració. Per tant, amb una rotativa externa només era qüestió de moure's ràpid, aconseguir una redacció per disposar d'unes taules i uns ordinadors i llançar al carrer una capçalera nova. Les dues coses, la capçalera i la redacció, les van trobar a *Tolosaldean Egunero*, un diari local de Tolosa (Guipúscoa) que va néixer fa tres anys gràcies a un conveni entre una associació de defensa del basc i el mateix *Egunkaria*. De fet, Iñaki Uria, un dels cinc empresonats per ordre del jutge Juan del Olmo, és també un dels administradors de *Tolosaldean Egunero*.

L'endemà de l'operació policial es podia comprar a tots els pobles del País Basc i Navarra el nou *Egunero*, sota un gran titular: "Tancats però no callats." Es va fer una tirada de 50.000 exemplars, i a primera hora del matí ja s'havien venut tots. El fet que l'*Egunkaria* no superés els 15.000 exemplars dóna una idea de la resposta de la societat basca al seu tancament.

Entre deu i quinze periodistes es dediquen cada dia, des de Tolosa, a treballar

ARGOZKI PRESS

“Cada cop tenim més publicitat”

L'operació contra l'*Egunkaria* no ha espantat els anunciants. Encara és més; no sols conserva la bossa de publicitat que tenia abans del tancament, sinó que l'ha incrementada. “Cada cop estan entrant més anunciants, tenim més anuncis”, assegura satisfet Xabier Lekuona, sotsdirector de l'*Egunkaria*. Des de la seva sortida, *Egunero* inclou sobretot anuncis institucionals, deixant de banda, momentàniament, la publicitat dels comerços i negocis privats.

El Govern basc és dels que més anuncis ha inserit en el nou diari, sobretot les Conselleries d'Afers Socials i Habitatge, de Cultura, d'Ensenyament i de Medi Ambient.

Les potents Diputacions de Biscaia i Guipúscoa, gestionades pel PNB, també han col·locat anuncis de grans proporcions, fins i tot en pàgines senceres, així com la Kutxa. També s'han sumat a aquesta campanya ajunta-

ments governats per partits abertzales. Consistoris com els de Lekeitio i Hernani, de Batasuna, o de Bermeo, en mans d'Eusko Alkartasuna, han destinat una part dels seus pressupostos de publicitat a *Egunero*.

Des de Catalunya també ha arribat aquest tipus de solidaritat. El ple de l'Ajuntament de Blanes va acordar, a proposta del grup municipal d'ERC, i amb l'aprovació de tots els partits del consistori –menys el PP, que va abstenir-se–, comprar un espai de publicitat a l'únic diari escrit en basc. D'aquesta manera, en solidaritat amb *Egunero*, aquest consistori ha decidit inserir un anunci de promoció turística de la població de la Selva.

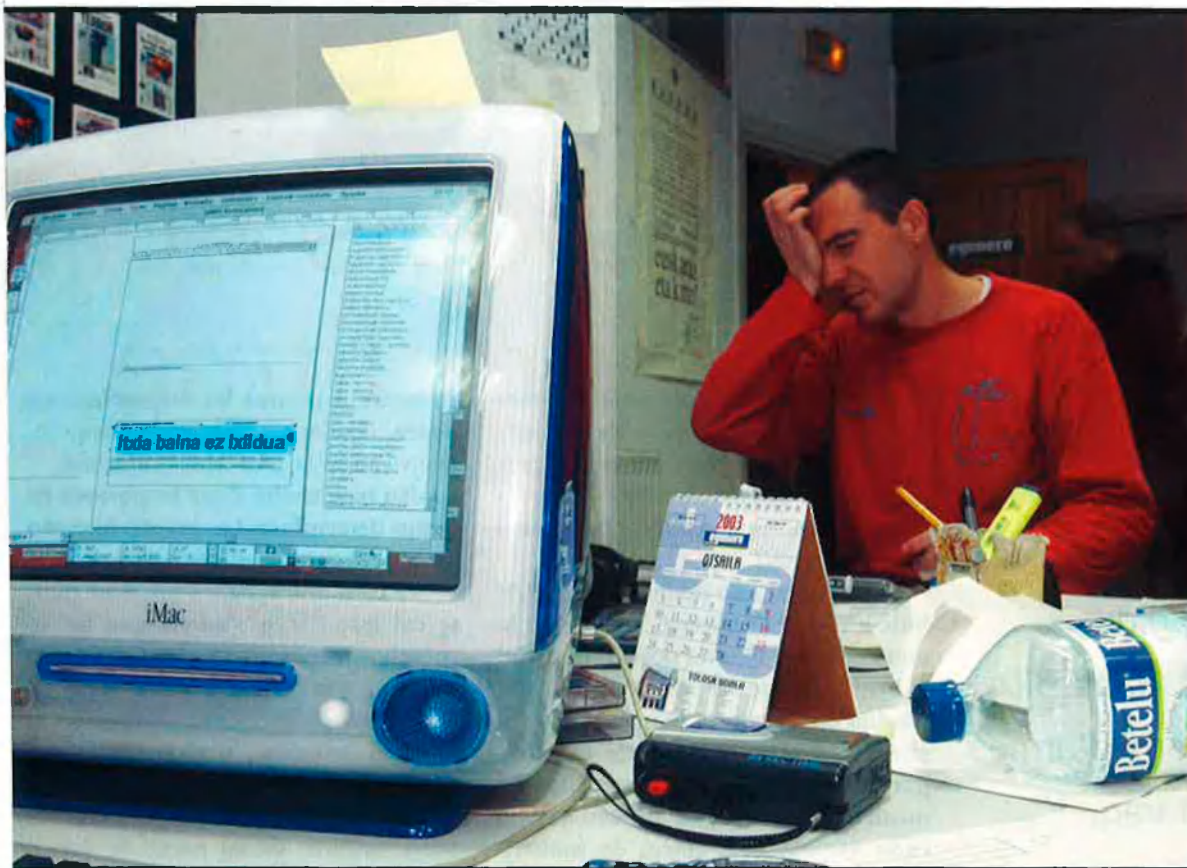
Es dona la circumstància paradoxal que el titular de Turisme d'aquest Ajuntament, que haurà de posar-se en contacte amb el diari basc per contractar la publicitat, és Francesc Pujadó, el regidor del PP. *D. G.*

en l'*Egunero*. L'oficina és petita i només disposen de vuit ordinadors, suficients, ara com ara, per publicar un diari amb setze pàgines. La resta de la plantilla, constituïda en assemblea permanent, s'ha dividit en comitès i s'han

repartit la feina: uns es dediquen a contactar amb les institucions i uns altres mantenen les relacions amb el món cultural basc i del basc. També hi ha un comitè que busca nous subscriptors, un altre que té l'encàrrec de recollir di-

ners i un que treballa fent pancartes i convocant concentracions a favor de la reobertura de l'*Egunkaria*.

Cada dia, al migdia, els treballadors es concentren a Andoain, davant la seu central del diari, i ara han posat en

Des del 20 de febrer passat, el mateix dia que va ser clausurat el diari *Egunkaria*, entre deu i quinze periodistes treballen a la seu del diari local *Tolosaldon Egunero* perquè surti al carrer el nou diari *Egunero*. Com que l'oficina és petita, ja han començat a buscar una nova seu i, de fet, han rebut moltes ofertes de locals per poder instal·lar-hi la nova redacció.

marxa una nova iniciativa que anomenen "Els dijous al sol". Inspirant-se en la pel·lícula *Los lunes al sol*, en la qual el director, Fernando León de Aranoa, tracta el problema de l'atur, la plantilla de l'*Egunkaria* vol manifestar-se cada dijous al centre de Vitòria en defensa dels seus llocs de treball.

Des del dia del tancament, les adhesions i la solidaritat no han parat de produir-se a favor del diari en basc. Sindicats, associacions de tot tipus, el Govern basc, tots els partits del País Basc —menys el PP i el PSE— han sortit en defensa del basc i de l'*Egunkaria*, però ara el que es reclama és passar de les paraules als fets. Els treballadors intenten interioritzar el cop que han rebut, diuen que tot sembla un malson i tenen poques esperances que l'Audiència Nacional reobri el diari precintat. Com diu el seu director, Martxelo Otamendi, "des de fa uns anys anàvem cap amunt i l'Audiència Nacional i alguns poders de Madrid han intentat impedir-ho. No ho aconseguiran. Som prou tossuts perquè el poble basc continuï tenint un bon diari. Els meus companys han posat en el mercat

Des del dia del tancament les adhesions i la solidaritat no han parat de produir-se a favor del diari en basc

un nou diari que, amb el temps, haurà de desenvolupar el que seria la segona part d'*Egunkaria*".

Otamendi ja es refereix a *Egunero* com la "segona part" de l'*Egunkaria*, però és conscient que per a la consolidació d'aquest nou projecte necessiten ajut. Fa tretze anys van néixer gràcies a les aportacions privades de 90.000 bascos, i actualment el nou diari necessita el compromís, especialment, de les institucions basques.

El Govern de Vitòria ja ha deixat clar que farà tot el possible per garantir la presència al carrer d'aquest mitjà de comunicació, però fins ara les reunions dels treballadors amb el mateix lehendakari, Juan José Ibarretxe, i amb els consellers d'Ocupació, d'Ensenyament i de Cultura no han tingut cap resultat concret.

Al voltant de l'*Egunero* s'ha creat una "petita estructura de resistència", en paraules d'un dels treballadors. De fet, ja han començat a buscar una nova seu i han rebut moltes ofertes de locals que podrien servir en el futur per instal·lar-hi la nova redacció. Amb la infraestructura i els mitjans suficients, l'*Egunero* passarà de les setze pàgines actuals a les cinquanta-dues que tenia l'*Egunkaria*, i podran abandonar el blanc i negre per tornar a les fotografies en color. La suma d'energies que els treballadors puguin aconseguir de les institucions, dels partits, de les organitzacions cíviques basques i també dels anunciants, servirà perquè el nou diari, en paraules de Martxelo Otamendi, "ressorgeixi com l'au fènix".

Daniel Gómez (Bilbao)